

ҚОНУНИ КОНСТИТУТСИОНИИ ҶУМҲУРИИ ТОЧИКИСТОН

Дар бораи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2000, № 4, мод. 108; с. 2004, № 5, мод. 351; с. 2007, № 5 мод. 351; с. 2008, № 10, мод. 796; с. 2010, № 7, мод. 539, № 12, қ. 1, мод. 801; с. 2011, № 12, мод. 830; с. 2013, № 3, мод. 178, № 7, мод. 499; с. 2016, № 3, мод. 126, № 7, мод. 600)

(Қонуни конст. аз 17.05.2004 № 40, аз 12.05.2007 № 255, аз 06.10.2008 № 443, аз 21.07.2010 № 622, аз 29.12.2010 № 654, аз 26.12.2011 № 794, аз 19.03.2013 № 959, аз 22.07.2013 № 1011, аз 15.03.2016 № 1273, аз 23.07.2016 № 1323, аз 18.07.2017 № 1453)

БОБИ 1. ҚОИДАҲОИ УМУМӢ

Моддаи 1.

Маҷлиси Олӣ - парламенти Ҷумҳурии Тоҷикистон - мақоми олии намояндагӣ ва қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Маҷлиси Олӣ фаъолияти худро мутобиқи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни конститутсионии мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ менамояд (*Қонуни конст. ҖТ аз 23.07.2016 № 1323*).

Аз номи тамоми ҳалқи Тоҷикистон факат Президент, Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҷаласаи якҷояи худ ҳуқуқи сухан гуфтан доранд (*Қонуни конст. ҖТ аз 17.05.2004 № 40*).

Моддаи 2.

Маҷлиси Олӣ аз ду Маҷлис - Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон иборат аст.

Маҷлиси миллӣ аз 33 аъзо иборат буда, аз ҷумла 25 аъзои он ба таври ғайримустақим дар маҷлисҳои якҷояи вакилони ҳалқи Вилояти Муҳтори Кӯҳистони Бадаҳшон ва шаҳру ноҳияҳои он, вилоятаҳо ва шаҳру ноҳияҳои онҳо, шаҳри Душанбе ва ноҳияҳои он, шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ (якҷоя) бо овоздиҳии пинҳонӣ интиҳоб мегарданд. Дар Маҷлиси миллӣ Вилояти Муҳтори Кӯҳистони Бадаҳшон, вилоятаҳо, шаҳри Душанбе, шаҳрҳо ва ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ намояндагони баробар доранд. 8 нафар аъзои Маҷлиси миллиро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таъин мекунад. Ҳар Президенти собиқи Ҷумҳурии Тоҷикистон узви якумраи Маҷлиси миллӣ мебошад, агар ўз истифодаи ин ҳуқуқ даст накашад.Faъoliyat Maҷlisi millyi davyat miboshad (*Қонуни конст. ҖТ аз 22.07.2013 № 1011*).

Маҷлиси намояндагон аз 63 вакил иборат аст, ки онҳо дар асоси ҳуқуқи интиҳоботии умумӣ, баробар, мустақим ва бо овоздиҳии пинҳонӣ интиҳоб карда мешаванд. Маҷлиси намояндагон доимоамалкунанда ва қасбӣ мебошад.

Тартиби интиҳоби аъзои Маҷлиси миллӣ ва вакилони Маҷлиси намояндагонро Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон "[Дар бораи интиҳоботи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон](#)" муқаррар менамоянд (*Қонуни конст. ҖТ аз 22.07.2013 № 1011*).

Моддаи 2(1).

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни конститутсионии мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалие, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, иборат мебошад (*Қонуни конст. ҖТ аз 06.10.2008 № 443, 23.07.2016 № 1323*).

Моддаи 3.

Мӯҳлати ваколати Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон 5 сол аст. Ваколати Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон дар рӯзи оғози фаъолияти Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагони даъвати нав қатъ мегардад.

Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон метавонад пеш аз мӯҳлат дар ҷаласаи якҷояи худ бо тарафдории на камтар аз се ду ҳиссаи аъзои Маҷлиси миллӣ ва вакилони Маҷлиси намояндагон ихтиёран пароқанда шаванд.

Мачлиси миллй ва Мачлиси намояндагон дар давраи вазъияти фавқулодда ва ҳолати ҷанѓӣ пароканда намешаванд (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*).

Моддаи 4.

Мачлиси миллй ва Мачлиси намояндагон фаъолияти худро дар шакли ичлосияҳо, ҷаласаҳои якҷояи Мачлиси миллй ва Мачлиси намояндагон доир мекунанд. Шӯрои Мачлиси миллй ва Шӯрои Мачлиси намояндагон, кумитаҳо ва комиссияҳои Мачлиси миллй ва Мачлиси намояндагон фаъолияти худро дар шакли ҷаласаҳо амалӣ мегардонанд. Мачлиси миллй ва Мачлиси намояндагон оид ба масъалаҳои дар салоҳияти онҳо буда муҳокимаҳои парламентӣ доир мекунанд.

Мақомоти ҳамоҳангсозандай Мачлиси миллй ва Мачлиси намояндагон дар алоҳидагӣ ҷаласа мегузаронанд (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*).

Тартиби фаъолияти Мачлиси миллй ва Мачлиси намояндагон, мақомот, аъзо ва вакилони онҳоро Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳамин қонуни конститутсионӣ, дигар қонунҳои конститутсионӣ ва қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин Дастури ҷаласаҳои якҷояи Мачлиси миллй ва Мачлиси намояндагон, Дастури Мачлиси миллй ва Дастури Мачлиси намояндагон муқаррар мекунанд.

Ҷаласаҳои якҷояи Мачлиси миллй ва Мачлиси намояндагон ва ичлосияҳои онҳо бо хондани Суруди миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон кӯшода ва пӯшида мешаванд.

Моддаи 5.

Дар давраи байни ичлосияҳои Мачлиси миллй ва Мачлиси намояндагон ҳангоми зарурат Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ичлосияҳои ғайринавбатии онҳоро даъват менамояд.

Дар ин ичлосияҳо танҳо он масъалаҳое баррасӣ мешаванд, ки боиси даъвати ин ичлосияҳо гардидаанд (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*).

Моддаи 6.

Дар ичлосияҳо, ҷаласаҳои якҷоя ва алоҳидай Мачлиси миллй ва Мачлиси намояндагон Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Сарвазир ва аъзои Ҳукумат, Ёрдамчии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои ҳуқуқӣ - Намояндаи ваколатдори Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Мачлиси миллй ва Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раиси Суди конститутсионӣ, Раиси Суди Олий, Раиси Суди Олии иқтисодӣ, Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раиси Комиссияи марказии интихобот ва раъйпурсӣ, раиси Палатаи ҳисоб, Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ваколатдор оид ба ҳуқуқи кӯдак дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, директори Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раиси Бонки миллии Тоҷикистон иштирок карда метавонанд (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443, аз 26.12.2011 № 794, аз 22.07.2013 № 1011, аз 15.03.2016 № 1273, аз 23.07.2016 № 1323*).

Моддаи 7.

Узви Мачлиси миллй ва вакили Мачлиси намояндагон ба амри интихобкунандагон тобеъ набуда, ҳуқуқ дорад фикри худро озодона изҳор намояд, мувофиқи ақидаҳои худ овоз диҳад (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443, аз 22.07.2013 № 1011*).

Узви Мачлиси миллй ва вакили Мачлиси намояндагон ҳуқуқи дахлнапазирӣ дорад, ўро ҳабс кардан, дастгир кардан, мачбуран овардан, кофтуковар кардан мумкин нест, ба истиснои дастгир шуданаш дар ҷои содири ҷиноят (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Узви Мачлиси миллй ва вакили Мачлиси намояндагон ҳамчунин мавриди кофтукови (азназаргузоронии) шахсӣ қарор дода намешавад, ба истиснои ҳолатҳое, ки қонун барои таъмини амнияти дигарон муқаррар намудааст.

Масъалаи маҳрум намудани дахлнапазiriи узви Мачлиси миллй ва вакили Мачлиси намояндагон бо пешниҳоди Прокурори генералий аз ҷониби Мачлиси даҳлдор ҳал карда мешавад.

Ваколати узви Мачлиси миллй ва вакили Мачлиси намояндагон ҳангоми ба охир расидани мӯҳлати ваколат, вафот, истеъло, ғайри қобили амал эътироф шудани онҳо аз ҷониби суд, эътибори қонунӣ пайдо кардани ҳукми айборкунандай суд, қатъи шаҳрвандӣ, соҳиб шудан ба шаҳрвандии давлати дигар, тарки доимии ҷумҳурӣ, ишғоли вазифае, ки ба ваколати узви Мачлиси миллй мувофиқ нест, ба вазифаи дигар таъин намудани вакили Мачлиси намояндагон, парокандашавии Мачлиси миллй ва Мачлиси намояндагон қатъ мегардад (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40, аз 06.10.2008 № 443, аз 22.07.2013 № 1011, аз 23.07.2016 № 1323*).

Вазъи ҳуқуқии узви Маҷлиси миллӣ ва вакили Маҷлиси намояндагонро Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи вазъи ҳуқуқии узви Маҷлиси миллӣ ва вакили Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Моддаи 8.

Шаҳсони мансабдор, шаҳсони воқеӣ ва ҳуқуқие, ки ба узви Маҷлиси миллӣ ё вакили Маҷлиси намояндагон дар бобати амалӣ гардонидани ваколатҳояшон халал мерасонанд, ба ҳаёт, саломатӣ, шаъну шарафи онҳо ҳамчун намояндагони халқ сунқасд мекунанд, бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ қашида мешаванд (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443, аз 22.07.2013 № 101*).

Ҳеч кас ҳуқӯқ надорад бо силоҳ ба бинои Маҷлиси миллӣ, Маҷлиси намояндагон ворид шавад, ба истиснои онҳое, ки чунин ҳуқӯқро доранд (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

БОБИ 2. ҶАЛАСАҲОИ ЯҚҶОЯИ МА҈ЛИСИ МИЛЛӢ ВА МА҈ЛИСИ НАМОЯНДАГОНИ МА҈ЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТО҇КИСТОН

Моддаи 9.

Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон дар ҳолатҳои пешбининамудаи Конуститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҷаласаҳои яқҷоя мегузаронанд (*Қонуни конст. ҶТ аз 23.07.2016 № 1323*).

Ҷаласаи якуми яқҷояи Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагони даъвати навро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон даъват менамояд.

Ҷаласаҳои яқҷояи Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагонро Раиси Маҷлиси миллӣ ва Раиси Маҷлиси намояндагон бо навбат даъват менамоянд ва ба он раисӣ мекунанд (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*).

Ҷаласаи яқҷояи Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон ҳамон вақт салоҳиятнок аст, агар дар кори он на камттар аз се ду ҳиссаи шумораи умумии аъзо ва вакiloni онҳо ҳузур дошта бошанд (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40, аз 22.07.2013 № 101*).

Ҷаласаҳои яқҷояи Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон ошкоро гузаронида мешаванд. Дар мавридиҳои пешбиникардаи қонун ва Дастани ҷаласаҳои яқҷояи Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон мумкин аст ҷаласаҳои пӯшида низ гузаронида шаванд (*Қонуни конст. ҶТ аз 23.07.2016 № 1323*).

Моддаи 10.

Салоҳияти Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон ҳангоми гузаронидани ҷаласаҳои яқҷоя:

1. Тасдиқи фармони Президент дар бораи таъин намудан ва озод кардани Сарвазир ва дигар аъзои Ҳукумат;
2. Тасдиқи фармони Президент дар бораи ҷорӣ намудани ҳолати ҷангӣ ва вазъияти фавқулодда;
3. Ризоият ба истифодай Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон берун аз аз ҳудуди он барои иҷрои ӯҳдадориҳои байналмилалии Тоҷикистон;
4. Таъини интихоботи Президент;
5. Қабули истеъфои Президент;
6. Сарфароз гардонидани Президент бо мукофотҳои давлатӣ ва рутбаи олии ҳарбӣ;
7. Баррасии масъалаи даҳлопазирии Президент.

Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон дар ҷаласаҳои яқҷояи ҳуд аз рӯи масъалаҳои зикршудаи салоҳияташон қарор қабул мекунанд. Қарори яқҷояи Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон бо тарафдории аксарияти шумораи умумии аъзои Маҷлиси миллӣ ва вакiloni Маҷлиси намояндагон, ки ҳар яке аз маҷлисҳо дар алоҳидагӣ овоз медиҳанд, қабул мегардад, агар тартиби дигари қабули қарорро Конститутсияи муқаррар накарда бошад.

Дар ҷаласаи яқҷояи Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон Президент савганд ёд мекунад ва бо пайдами ҳуд дар бораи самтҳои асосии сиёсати дохилий ва хориҷии ҷумҳурий баромад менамояд (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*).

Моддаи 11.

Мачлиси миллӣ ва Мачлиси намояндагон дар ҷаласаи якҷоя на дертар аз ду моҳи то ба охир расидани мӯҳлати ваколатҳои Президент интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистонро таъин мекунанд (*Қонуни конст. ҶТ аз 23.07.2016 № 1323*).

Дар сурати пеш аз мӯҳлат қатъ гардидани ваколатҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мӯҳлати се моҳ, интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронда мешавад (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Моддаи 12.

Мачлиси миллӣ ва Мачлиси намояндагон дар ҷаласаи якҷоя дар бораи пеш аз мӯҳлат қатъ гардидани ваколатҳои Президент ҳангоми вафот, истеъло ва ғайри қобили амал доностани ўқарор қабул мекунанд (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40, аз 06.10.2008 № 443*).

Ваколатҳои Президент дар ҳолате ки ў дар ҷаласаи якҷояи Мачлиси миллӣ ва Мачлиси намояндагон дар бораи ба истеъло баромаданаш ҳабар медиҳад, бо тарафдории аксарияти аъзои Мачлиси миллӣ ва вакилони Мачлиси намояндагон, ки ҳар яке аз онҳо дар алоҳидагӣ овоз медиҳанд, қатъ карда мешавад (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*).

Дар ҳолатҳои зикршуда дар мӯҳлати се моҳ интихоботи Президент гузаронида мешавад (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*).

Дар сурате, ки Президент бинобар беморӣ вазифаҳои худро иҷро карда натавонад, ҳар ду Мачлис дар ҷаласаи якҷояи худ дар асоси хулосаи комиссияи тиббии давлатии ташкил кардаашон дар бораи пеш аз мӯҳлат аз мансаб озод намудани Президент бо тарафдории на камтар аз се ду ҳиссаи овозҳои шумораи умумии аъзо ва вакiloni ҳар яке аз Мачлисҳо қарор қабул мекунанд (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*).

Моддаи 13.

Мачлиси миллӣ ва Мачлиси намояндагон дар ҷаласаи якҷояи худ дар асоси хулосаи Суди конститутсионӣ барои аз ҳуқуқи даҳлнозазирӣ маҳрум намудани Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар сурати аз тарафи ў содир шудани хиёнат ба давлат қарор қабул менамоянд (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Қарор дар бораи аз ҳуқуқи даҳлнозазирӣ маҳрум намудани Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар сурати аз тарафи ў содир шудани хиёнат ба давлат бо овоздиҳии пинҳонӣ бо тарафдории на камтар аз се ду ҳиссаи шумораи умумии аъзои Мачлиси миллӣ ва вакiloni Мачлиси намояндагон, ки ҳар яке дар алоҳидагӣ овоз медиҳанд, қабул карда мешавад (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Масъалаи айбдор кардани Президент ба содир кардани хиёнат ба давлат бо тарафдории аксарияти шумораи умумии аъзои Мачлиси миллӣ ва вакiloni Мачлиси намояндагон пешниҳод карда мешавад.

Моддаи 14.

Мачлиси миллӣ ва Мачлиси намояндагон масъалаҳои мӯҳим ва заруриро, ки Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд, баррасӣ мекунанд.

Моддаи 15.

Тафйиру иловаҳоро ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ё ҳадди ақал аз се як ҳиссаи шумораи умумии аъзои Мачлиси миллӣ ва вакiloni Мачлиси намояндагон пешниҳод мекунанд.

Моддаи 16.

Мачлиси миллӣ ва Мачлиси намояндагон дар ҷаласаҳои якҷоя дар доираи ваколатҳои худ қарорҳо қабул мекунанд.

Қарорҳои якҷояи Мачлиси миллӣ ва Мачлиси намояндагон бо аксарияти овозҳои шумораи умумии аъзо ва вакilon қабул карда мешаванд, агар Конститутсия тартиби дигари қабули қарорҳоро муқаррар накарда бошад.

Қарорҳои якҷояи Мачлиси миллӣ ва Мачлиси намояндагон дар тамоми ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон эътибори ҳатми доранд.

БОБИ З. МАЧЛИСИ МИЛЛӢ

Моддаи 17.

Фаъолияти Маҷлиси миллӣ дар шакли ичлосия сурат мегирад (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Ичлосияи якуми Маҷлиси миллиро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давоми як моҳи баъди интихоботи аъзои Маҷлиси миллӣ даъват мекунад.

Ичлосияи якуми Маҷлиси миллиро узви синну солаш калонтарин мекушояд ва онро то интихоб шудани Раиси Маҷлиси миллӣ мебарад (*Қонуни конст. ҶТ аз 23.07.2016 № 1323*).

Ичлосияи Маҷлиси миллиро Раиси Маҷлиси миллӣ соле на камтар аз чор маротиба даъват менамояд (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*).

Чаласаи Маҷлиси миллӣ салоҳиятнок аст, агар дар кори он на камтар аз се ду ҳиссаи шумораи умумии аъзои он иштирок намоянд.

Чаласаҳои Маҷлиси миллӣ ошкоро гузаронида мешаванд, дар ҳолатҳои пешбиникардаи қонунҳо ва Ҳастури Маҷлиси миллӣ мумкин аст чаласаҳои пӯшида низ гузаронида шаванд.

Моддаи 18.

Узви Маҷлиси миллӣ наметавонад вакили зиёда аз ду мақоми намояндагӣ бошад (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Моддаи 19.

Салоҳияти Маҷлиси миллӣ:

1. Таъсис, барҳам додан ва тафйир додани сарҳади воҳидҳои марзиву маъмурӣ, муқаррар намудан ва ба ҷои дигар кӯҷонидани маркази маъмурӣ онҳо, мансуб доностан ва тафйир додани мансубияти маҳалҳои аҳолинишин ба категорияи шаҳр, шаҳрак ва деҳа, номгузорӣ ва номизвазқунии воҳидҳои марзиву маъмурӣ ва маҳалҳои аҳолинишин (*Қонуни конст. ҶТ аз 19.03.2013 № 959*);

2. Интихоб ва бозхонди Раис, мувовини якӯм, мувовинон ва судяҳои Суди конститутсионӣ, Суди Олий, ва Суди Олии иқтисодӣ бо пешниҳоди Президент (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*);

3. Ҳалли масъалаи бекор кардани даҳлнапазирии раис, мувовини якӯм, мувовинон ва судяҳои Суди конститутсионӣ, Суди Олий ва Суди Олии иқтисодӣ (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*);

4. Ризоият барои таъин ва озод намудани Прокурори генералий, мувовини якӯм ва мувовинони ў (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*);

5. Интихоби Намояндаи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Суди конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дар дигар мақомоти Ҷумҳурии Тоҷикистон (*Қонуни конст. ҶТ аз 19.03.2013 № 959, аз 23.07.2016 № 1323*);

6. Амалӣ намудани ваколатҳои дигаре, ки Конститутсия ва қонунҳо муайян кардаанд.

Маҷлиси миллӣ аз рӯи масъалаҳои дар салоҳияташ буда қарор қабул мекунад. Қарори Маҷлиси миллӣ бо тарафдории аксарияти шумораи умумии аъзои он қабул мегардад, агар тартиби дигари қабули қарорро Конститутсия муқаррар накарда бошад (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*).

Ичрои қарорҳои Маҷлиси миллӣ дар тамоми ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳатмӣ аст (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443, аз 23.07.2016 № 1323*).

Моддаи 20.

Маҷлиси миллӣ соле як маротиба ё аз рӯи зарурат ҳисботи Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар бораи ҳолати назорат ба ичрои дақиқ ва яхделаи қонунҳо дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон мешунавад (*Қонуни конст. ҶТ аз 23.07.2016 № 1323*).

Моддаи 21.

Маҷлиси миллӣ қарорҳои Маҷлисҳои вакилони ҳалқи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадаҳшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳоро дар сурати ба Конститутсия, қонунҳои конститутсионӣ ва дигар қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро мувофиқат накарданি онҳо бекор мекунад (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*).

Маҷлиси миллӣ ҳуқуқ дорад маҷлисҳои вакилони ҳалқи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадаҳшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳоро дар сурати талаботи Конститутсия ва қонунҳои Ҷумҳурии

Тоҷикистонро мунтазам ичро накардани онҳо пароканда кунад (*Қонуни конст. ҶТ аз 22.07.2013 № 1011, аз 23.07.2016 № 1323*).

Моддаи 22.

Хориҷ карда шудааст (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Моддаи 23.

Маҷлиси миллӣ аз ҷумлаи аъзои худ ба мӯҳлати ваколатҳояш Раиси Маҷлиси миллиро бо овоздиҳии пинҳонӣ бо тарафдории аксарияти шумораи умумии аъзои худ интихоб мекунад (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Раиси Маҷлиси миллӣ дар назди Маҷлиси миллӣ ҳисботдиҳанда мебошад ва метавонад бо овоздиҳии пинҳонӣ бо тарафдории на камтар аз се ду ҳиссаи шумораи умумии аъзои Маҷлиси миллӣ бозхонда шавад (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Масъалаи бозхонди Раиси Маҷлиси миллиро камаш аз се як ҳиссаи аъзои он ба миён мегузоранд.

Агар ин таклифро аксарияти шумораи умумии аъзои Маҷлиси миллӣ ҷонидорӣ намояд, дар ин маврид масъалаи бозхонди Раиси Маҷлиси миллӣ ба овоздиҳии пинҳонӣ монда мешавад (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Раиси Маҷлиси миллӣ ҳуқӯқ дорад ба истеъло барояд (*Қонуни конст. ҶТ аз 22.07.2013 № 1011*).

Моддаи 24.

Салоҳияти Раиси Маҷлиси миллӣ:

1) иҷлосияи Маҷлиси миллӣ ва дар навбати худ ҷаласаи якҷояи Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагонро давъат мекунад ва ба онҳо раисӣ мекунад (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*);

2) ба Маҷлиси миллӣ номзадии муовини якум ва муовинони Раиси Маҷлиси миллӣ, раисони кумитаҳо ва комиссияҳои Маҷлиси миллӣ ва номзадии Роҳбари дастгоҳи Маҷлиси миллиро пешниҳод менамояд (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*);

3) қонунҳои ҷонидорикардаи Маҷлиси миллиро барои имзо ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мефиристад;

4) ба қарорҳои Маҷлиси миллӣ ва Шӯрои Маҷлиси миллӣ имзо мегузорад;

5) ба Маҷлиси миллӣ номзадии Намояндаи Маҷлиси миллиро дар Суди конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дар дигар мақомоти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод мекунад (*Қонуни конст. ҶТ аз 19.03.2013 № 959, аз 23.07.2016 № 1323*);

6) Маҷлиси миллиро дар доҳил ва хориҷи кишвар намояндагӣ мекунад;

7) ба созишиномаҳои байнипарлумонии Маҷлиси миллӣ имзо мегузорад;

8) ба Дастгоҳи Маҷлиси миллӣ роҳбарӣ мекунад;

9) ваколатҳои дигареро, ки дар Конститутсиya, ҳамин қонуни конститутсионӣ, дигар қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Дастури Маҷлиси миллӣ муайян шудаанд, амалӣ мегардонад.

Барои амалӣ намудани ваколатҳои худ Раиси Маҷлиси миллӣ қарор қабул мекунад ва амр медиҳад (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Моддаи 25.

Ҳангоми вафот, истеъло ва ғайри қобили амал доностани Президент вазифаи ў то ба вазифааш шурӯй намудани Президенти нав ба зиммаи Раиси Маҷлиси миллӣ мегузарад. Дар ин маврид ваколати Раиси Маҷлиси миллӣ ба зиммаи муовини якум ў мегузарад (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*).

Моддаи 26.

Муовини якум ва муовинони Раиси Маҷлиси миллӣ аз ҷумлаи аъзои Маҷлиси миллӣ ба мӯҳлати ваколати Маҷлиси миллӣ бо пешниҳоди Раиси Маҷлиси миллӣ интихоб мешаванд (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40, аз 06.10.2008 № 443*).

Яке аз муовинони Раиси Маҷлиси миллӣ аз ҳисоби намояндагони Вилояти Муҳтори Кӯҳистони Бадаҳшон интихоб мешавад.

Раиси Маңлиси миллій самтҳоғандағы мұовини яқум ва мұовинони худро мұайян мекунад. Дар доираи салоҳияти худ мұовинони Раиси Маңлиси миллій ҳуқуқ доранд ба воҳидҳои сохтории Дағстағи Маңлиси миллій роҳбар йамағанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 17.05.2004 № 40*).

Дар сурати набуданы Раиси Маңлиси миллій вазифаҳои ўро бо супориши вай мұовини яқуми Раиси Маңлиси миллій ичро мекунад (*Қонуни конст. ҚТ аз 17.05.2004 № 40*).

Мұовини яқум ва мұовинони Раиси Маңлиси миллій бо пешниҳоди Раиси Маңлиси миллій бозхонд шуда метавонанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 17.05.2004 № 40*).

Мұовини яқум ва мұовинони Раиси Маңлиси миллій ҳуқуқи ба истеъфо рафтап доранд (*Қонуни конст. ҚТ аз 17.05.2004 № 40*).

Моддаи 27.

Шўрои Маңлиси миллій мақоми ҳамоҳангоз ва ҳисоботдиҳандай Маңлиси миллій буда, мутобиқи Конститутсия, ҳамин Қонуни конститутсионий ва Дағстури Маңлиси миллій фаъолият мекунад.

Ба ҳайати Шўрои Маңлиси миллій Раиси Маңлиси миллій, мұовини яқум ва мұовинони ў, раисони күмитаҳо ва комиссияҳои Маңлиси миллій дохил мешаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 17.05.2004 № 40*).

Ба Шўрои Маңлиси миллій Раиси Маңлиси миллій сарварӣ менамояд.

Чаласай Шўрои Маңлиси миллиро Раиси Маңлиси миллій аз рӯи зарурат даъват менамояд ва он дар сурати ҳозир будани зиёда аз нисфи ҳайати умумии Шўро босалоҳият ҳисоб меёбад.

Шўрои Маңлиси миллій дар доираи салоҳияти худ қарор қабул мекунад. Қарори Шўрои Маңлиси миллій бо тарафдории аксарияти шумораи ҳайаташ қабул карда мешавад.

Қарорҳои Шўрои Маңлиси миллій, ки ба Конститутсия, қонунҳо ва қарорҳои Маңлиси миллій мухолифат менамоянд, Маңлиси миллій онҳоро бекор мекунад.

Моддаи 28.

Салоҳияти Шўрои Маңлиси миллій:

- 1) ташкили тайёрии чаласаҳои якцияи Маңлиси миллій ва Маңлиси намоянданы, ичлоғияҳои Маңлиси миллій;
- 2) таҳия кардани лоихаи рўзнома ва тартиби кори ҷаласаҳои якцияи Маңлиси миллій ва Маңлиси намоянданы, ичлоғияҳои Маңлиси миллій;
- 3) мураттаб соҳтани фаъолияти күмитаҳо ва комиссияҳои Маңлиси миллій;
- 4) таъмини ҳамкорӣ бо Маңлиси намоянданы, Шўрои Маңлиси намоянданы;
- 5) ташкили банақшагирии корҳои вобаста ба фаъолияти Маңлиси миллій;
- 6) пешакӣ баррасӣ намудани қонунҳое, ки Маңлиси намоянданы қабул кардааст ва дигар санадҳо;
- 7) таҳлили таклифу эродҳои аъзои Маңлиси миллій, ки дар ичлоғияҳои Маңлиси миллій баён кардаанд ва аз рӯи онҳо қабул намудани қарорҳои даҳлдор;
- 8) ташкили робитаҳои байнипарламентии Маңлиси миллій;
- 9) таъмини назорати ичрои қарорҳои Маңлиси миллій;
- 10) ба амал баровардани ваколатҳои вобаста ба фаъолияти Маңлиси миллій ва аз ҷониби аъзои он сарабахш ба ҷо овардани ваколатҳое, ки Конститутсия, ҳамин Қонуни конститутсионий ва Дағстури Маңлиси миллій мұайян намудаанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 23.07.2016 № 1323*).

Моддаи 29.

Маңлиси миллій күмитаҳо ва комиссияҳои даҳлдори худро таъсис медиҳад.

Номгўй ва ҳайати күмитаҳо ва комиссияҳоро Маңлиси миллій бо пешниҳоди Раиси Маңлиси миллій мұайян мекунад.

Узви Маңлиси миллій метавонад узви танҳо як күмита бошад. Ҳангоми ташкилдиҳии ҳайати онҳо розигии узви Маңлиси миллій ба назар гирифта мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 06.10.2008 № 443*).

Моддаи 30.

Ба ҳайати күмита ва комиссия Раиси Маңлиси миллій ва мұовинони ў интихоб шуда наметавонанд.

Моддаи 31.

Кумитаҳо ва комиссияҳоро Маҷлиси миллӣ дар ҳайати раисон ва аъзои кумитаҳо ва комиссияҳо интихоб мекунад (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Раисони кумитаҳо ва комиссияҳои Маҷлиси миллӣ ба мӯҳлати салоҳияташон бо пешниҳоди Раиси Маҷлиси миллӣ бо овоздии кӯшод бо тарафдории аксарияти шумораи умумии аъзои Маҷлиси миллӣ интихоб мешаванд (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Кумитаҳо ва комиссияҳои Маҷлиси миллӣ бо пешниҳоди раисони кумитаҳо ва комиссияҳо муовинони Раиси кумитаҳо ва комиссияҳо интихоб мекунанд.

Раисони кумитаҳо ва комиссияҳои Маҷлиси миллӣ бо пешниҳоди Раиси Маҷлиси миллӣ бозхонд шуда метавонанд.

Раисони кумитаҳо ва комиссияҳои Маҷлиси миллӣ ҳуқук доранд ба истеъло раванд (*Қонуни конст. ҶТ аз 22.07.2013 № 1011*).

Моддаи 32.

Салоҳияти кумитаҳо ва комиссияҳои Маҷлиси миллӣ, тартиби фаъолияти онҳо бо Дастури Маҷлиси миллӣ муайян карда мешаванд.

Моддаи 33.

Маҷлиси миллӣ ҳангоми зарурат комиссияҳои муваққатӣ таъсис медиҳад.

Салоҳият ва тартиби фаъолияти комиссияҳои муваққатӣ аз тарафи Маҷлиси миллӣ ҳангоми таъсис ёфтанашон муайян карда мешаванд.

БОБИ 4. МАҶЛИСИ НАМОЯНДАГОН

Моддаи 34.

Фаъолияти Маҷлиси намояндагон дар шакли иҷлосия сурат мегирад.

Иҷлосиян якуми Маҷлиси намояндагонро дар давоми як моҳи баъди интихоби вакилони Маҷлиси намояндагон Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон даъват мекунад.

Иҷлосиян якуми Маҷлиси намояндагонро вакили синну солаш калонтарин мекушояд ва то интихоб шудани Раиси Маҷлиси намояндагон онро мебарад.

Иҷлосиян навбатии Маҷлиси намояндагон дар як сол як маротиба аз рӯзи аввали кории моҳи октябр то рӯзи оҳирини кории моҳи июня соли минбаъда гузаронида мешавад (*Қонуни конст. ҶТ аз 29.12.2010 № 654*).

Чаласаи Маҷлиси намояндагон салоҳиятнок аст, агар дар кори он на камтар аз се ду хиссаи шумораи умумии вакилони он иштирок кунанд.

Чаласаҳои Маҷлиси намояндагон ошкоро гузаронида мешаванд, дар ҳолатҳои пешбининамудаи қонунҳо ва Дастури Маҷлиси намояндагон, чаласаҳои пӯшида низ гузаронда мешаванд.

Моддаи 35.

Вакили Маҷлиси намояндагон фаъолияти худро дар асоси касбии доимӣ ичро мекунад.

Вакили Маҷлиси намояндагон наметавонад вакили дигар мақомоти намояндагӣ бошад, вазифаи дигареро ичро кунад, фаъолияти соҳибкорӣ намояд, ба истиснои фаъолияти илмиву эҷодӣ ва омӯзгорӣ (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*).

Моддаи 36.

Салоҳияти Маҷлиси намояндагон:

1. Таъсиси Комиссияи марказии интихобот ва раъйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон, интихоб ва бозхонди Раис, муовин ва аъзои он бо пешниҳоди Президент;
2. Ба муҳокимаи ҳалқ пешниҳод намудани лоиҳаи қонунҳо ва дигар масъалаҳои муҳими давлатию ҷамъияти;
3. Тасдиқи барномаҳои иқтисодӣ ва иҷтимоӣ;

4. Ризоият ба додугирифти қарзи давлатй;
 5. Тасдиқ ва бекор кардани шартномаҳои байналмилалӣ;
 6. Таъини раъйпурсӣ;
 7. Таъсиси судҳо;
 8. Тасдиқи рамзҳои давлатй;
 9. Тасдиқи мукофотҳои давлатй;
 10. Тасдиқи фармонҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ба вазифа таъин ва аз вазифа озод намудани раиси Бонки миллии Тоҷикистон, мувовини якум ва мувовинони ў (*Қонуни конст. ҶТ аз 29.12.2010 № 654, аз 22.07.2013 № 1011*);
 11. Ризоият барои таъин намудани Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*);
 12. Ризоият барои таъин намудани Ваколатдор оид ба ҳуқуқи кӯдак (*Қонуни конст. ҶТ аз 15.03.2016 № 1273*);
 13. Муқаррар намудани рутбаҳои ҳарбӣ, дипломатӣ, рутбаҳо ва унвонҳои маҳсус (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*);
 14. Муайян намудани маоши Президент (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*);
 15. Ташкил ва гузаронидани муҳокимаҳои парламентӣ;
 16. Ба вазифа таъин ва аз вазифа озод намудани раиси Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон, мувовини ў ва сарадиторони Палатаи ҳисоб бо пешниҳоди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (*Қонуни конст. ҶТ аз 22.07.2013 № 1011*);
 17. Интихоби Намояндай Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Суди конститутионии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар дигар мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон (*Қонуни конст. ҶТ аз 29.12.2010 № 654, аз 22.07.2013 № 1011, аз 23.07.2016 № 1323*);
 18. Баррасии масъалаи маҳрум кардан аз ҳуқуқи даҳлнапазирӣ вакили Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, раиси Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон, мувовини ў ва сарадиторони Палатаи ҳисоб (*Қонуни конст. ҶТ аз 29.12.2010 № 654, аз 22.07.2013 № 1011*);
 19. Амалӣ намудани ваколатҳои дигаре, ки Конститутсия ва қонунҳо муайян кардаанд (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).
- Маҷлиси намояндагон аз рӯи масъалаҳои дар салоҳияташ буда қарор қабул мекунад. Қарори Маҷлиси намояндагон бо тарафдории аксарияти шумораи умумии вакilon қабул мегардад, агар тартиби дигари қабули қарорро Конститутсия муайян накарда бошад.
- Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ваколатдор оид ба ҳуқуқи кӯдак дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, раиси Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон, мувовини ў ва сарадиторони Палатаи ҳисоб пас аз таъин шудан ба вазифа дар ҷаласаи Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон савганд ёд мекунанд (*Қонуни конст. ҶТ аз 22.07.2013 № 1011, аз 23.07.2016 № 1323*).
- Дар ҷаласаи Маҷлиси намояндагон роҳбарони давлатҳои хориҷӣ метавонанд суханронӣ кунанд (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*).

Моддаи 37.

Маҷлиси намояндагон бо пешниҳоди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қонунро дар бораи бучети давлатӣ қабул мекунад ва иҷрои бучети давлатиро назорат мекунад (*Қонуни конст. ҶТ аз 22.07.2013 № 1011*).

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон лоиҳаи қонунро дар бораи бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро ҳар сол то якуми ноябр ба Maҷlisи namояndagon peshnihod mекунад (*Қонуни конст. ҶТ аз 23.07.2016 № 1323*).

Қонун дар бораи бучети давлатӣ бо тарафдории аксарияти шумораи умумии vakiiloni Maҷlisi namояndagon қабул карда мешавад (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи бучети давлатӣ, ки Maҷlisi namояndagon қабул кардааст, дар муддати понздаҳ rӯz ба Présidenti Ҷумҳурии Тоҷикистон барои имзо ва intishor peshnihod mешавad.

Агар Президент ба қонун ё қисми он розӣ набошад, қонунро дар муддати понздаҳ rӯz bo dalelу erodxо ба Maҷlisi namояndagon barmegardonad. Dar surati barrasiai takrorӣ қонун дар matni peshtar қabulshudaash bo akssariyati az se du ҳissai shumoraи umumii vakiiloni Maҷlisi namояndagon daстиgirӣ

ёбад, Президент дар муддати даҳ рӯз ба қонун имзо мегузорад ва онро интишор менамояд (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Мачлиси намояндагон хulosai аудитории Палатаи ҳисоби Чумхурии Тоҷикистонро оид ба ҳисботи солонаи Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон дар бораи ичрои буҷети давлатӣ барои соли гузашта, ҳисботи ҷамъбастии Палатаи ҳисоб оид ба фаъолияти аудиториро баррасӣ менамояд ва ҳисботи вазоратҳо, кумитаҳои давлатӣ, идораҳо ва дигар мақомоти давлатиро бо мақсади назорати ичрои буҷети давлатӣ мешунавад (*Қонуни конст. ҶТ аз 29.12.2010 № 654, аз 22.07.2013 № 1011*).

Моддаи 38.

Хориҷ карда шудааст (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*).

Моддаи 39.

Барои ташкили фаъолияти Мачлиси намояндагон аз ҳисоби вакилони Мачлиси намояндагон Раиси Мачлиси намояндагон, муовини якум ва муовинони ў интихоб мешаванд, кумитаҳо ва комиссияҳои Мачлиси намояндагон таъсис дода мешавад, раисони онҳо интихоб мегарданд, Шӯрои Мачлиси намояндагон таъсис меёбад (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443, аз 23.07.2016 № 1323*).

Моддаи 40.

Мачлиси намояндагон аз рӯи масъалаҳои муҳокимашаванда дар доираи ваколатҳои худ қарорҳо қабул мекунад ва ичрои онҳоро назорат менамояд.

Ичрои қарорҳои Мачлиси намояндагон дар тамоми ҳудуди Чумхурии Тоҷикистон ҳатмӣ аст (*Қонуни конст. ҶТ аз 23.07.2016 № 1323*).

Моддаи 41.

Мачлиси намояндагон аз ҳисоби вакилони худ ба мӯҳлати ваколаташ Раиси Мачлиси намояндагонро бо овоздиҳии пинҳонӣ бо тарафдории аксарияти шумораи умумии вакилони Мачлиси намояндагон интихоб мекунад.

Раиси Мачлиси намояндагон дар назди Мачлиси намояндагон ҳисботдиҳӯнда мебошад ва метавонад бо тарафдории на камтар аз се ду ҳиссаи шумораи умумии вакилони Мачлиси намояндагон бо овоздиҳии пинҳонӣ бозхонда шавад (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Масъалаи бозхонди Раиси Мачлиси намояндагон аз тарафи на камтар аз се як ҳиссаи вакилони Мачлиси намояндагон пешниҳод мешавад.

Дар ҳолати таклифи мазкурро дастгирӣ кардани аксарияти шумораи умумии вакилони Мачлиси намояндагон масъала дар бораи бозхонди Раиси Мачлиси намояндагон ба овоздиҳии пинҳонӣ гузашта мешавад.

Раиси Мачлиси намояндагон ҳуқӯқ дорад ба истеъло равад (*Қонуни конст. ҶТ аз 22.07.2013 № 1011*).

хориҷ карда шуда (*Қонуни конст. ҶТ аз 18.07.2017 № 1453*).

Моддаи 42.

Салоҳияти Раиси Мачлиси намояндагон:

1) ба мураттабсозии масъалаҳое, ки дар иҷлосия ва ҷаласаҳои Мачлиси намояндагон ва ҷаласаҳои Шӯрои он баррасӣ мешаванд, роҳбарӣ мекунад;

2) ба иҷлосия ва ҷаласаҳои Мачлиси намояндагон ва ҷаласаҳои Шӯрои он раисӣ мекунад;

3) ҷаласаи якҷояи Мачлиси миллӣ ва Мачлиси намояндагонро дар навбати худ даъват намуда, ба он раисӣ мекунад;

4) номзадии муовини якум ва муовинони Раиси Мачлиси намояндагон, раисони кумитаю комиссияҳои, Мачлиси намояндагон ва роҳбари Дағстоҳи Мачлиси намояндагонро ба Мачлиси намояндагон пешниҳод менамояд;

5) қонун дар бораи авф ва қонун дар бораи буҷети давлатиро, ки Мачлиси намояндагон қабул кардааст, барои имзо ва интишор ба Президенти Чумхурии Тоҷикистон пешниҳод мекунад;

6) қонунҳои қабулкардаи Мачлиси намояндагонро барои ҷонибдорӣ ба Мачлиси миллӣ пешниҳод мекунад;

- 7) ба қарорхой Мачлиси намояндагон ва қарорхой Шўрои Мачлиси намояндагон имзо мегузорад;
 - 8) номзадии Намояндаи Мачлиси намояндагонро дар Суди конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дар дигар мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Мачлиси намояндагон пешниҳод мекунад (*Қонуни конст. ҶТ аз 22.07.2013 № 1011, аз 23.07.2016 № 1323*);
 - 9) Мачлиси намояндагонро дар дохил ва хориҷи кишвар намояндагӣ мекунад;
 - 10) ба созишномаҳои байнипарламентии Мачлиси намояндагон имзо мегузорад;
 - 11) ҳангоми зарурат ҷаласаҳои ғайринавбатии Шўрои Мачлиси намояндагонро даъват мекунад;
 - 12) мӯҳлати баррасии лоиҳаи қонунҳо ва тақлифҳои қонунгузориро тамдид менамояд (*Қонуни конст. ҶТ аз 22.07.2013 № 1011*);
 - 13) ваколатҳои дигареро, ки Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни конститутсионии мазкур, дигар қонунҳои конститутсионӣ, қонунҳо, Даствури ҷаласаҳои якҷояи Мачлиси миллӣ ва Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Даствури Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян кардаанд, амалӣ мекунад (*Қонуни конст. ҶТ 23.07.2016 № 1323*).
- Раиси Мачлиси намояндагон дар бораи фаъолияти Мачлиси намояндагон дар давраи иҷлосияи гузашта ва дар бораи лоиҳаи барномаи кори қонунгузории Мачлиси намояндагон барои иҷлосияи навбатӣ ба Мачлиси намояндагон гузориш медиҳад. Аз рӯи гузориши Раиси Мачлиси намояндагон, Мачлиси намояндагон метавонад қарор қабул кунад.
- Раиси Мачлиси намояндагон дар доираи салоҳияти худ қарор қабул мекунад ва амр медиҳад (*Қонуни конст. ҶТ аз 29.12.2010 № 654*).

Моддаи 43.

Муовини якум ва муовинони Раиси Мачлиси намояндагон аз ҷумлаи вакiloni Мачлиси намояндагон ба мӯҳлати ваколати Мачлиси намояндагон бо пешниҳоди Раиси Мачлиси намояндагон интиҳоб карда мешаванд (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*).

Тартиби интиҳоби муовини якум ва муовинони Раиси Мачлиси намояндагон бо Даствури Мачлиси намояндагон муайян карда мешавад (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*).

Раиси Мачлиси намояндагон самтҳои фаъолияти муовини якум ва муовинони худро муайян менамояд. Муовини якум ва муовинони Раиси Мачлиси намояндагон дар доираи салоҳияти худ ҳуқӯқ доранд ба воҳидҳои соҳтории Дастроҳи Мачлиси намояндагон роҳбарӣ намоянд (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40, аз 22.07.2013 № 1011*).

Дар сурати набудани Раиси Мачлиси намояндагон вазифаҳои ўро бо супориши Раиси Мачлиси намояндагон муовини якум иҷро мекунад (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*).

Муовини якум ва муовинони Раиси Мачлиси намояндагон метавонанд бо пешниҳоди Раиси Мачлиси намояндагон бозхонда шаванд (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*).

Муовини якум ва муовинони Раиси Мачлиси намояндагон ҳуқӯқ доранд ба истеъло раванд (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40, ҶТ аз 22.07.2013 № 1011*).

Моддаи 44.

Шўрои Мачлиси намояндагон мақоми ҳамоҳангиз, ҳисботдиҳандай Мачлиси намояндагон буда, мутобиқи Конститутсия, ҳамин қонуни конститутсионӣ ва Даствури Мачлиси намояндагон фаъолият мекунад.

Моддаи 45.

Ба ҳайати Шўрои Мачлиси намояндагон Раиси Мачлиси намояндагон, муовини якум ва муовинони ў, раисони кумитаҳо ва комиссияҳои Мачлиси намояндагон дохил мешаванд (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*).

Мачлиси намояндагон метавонад ба ҳайати Шўрои Мачлиси намояндагон вакiloni дигарро низ интиҳоб намояд.

Ба Шўрои Мачлиси намояндагон Раиси Мачлиси намояндагон сарварӣ менамояд.

Ҷаласаи Шўрои Мачлиси намояндагонро Раиси Мачлиси намояндагон аз рӯи зарурат, vale камаш може як бор даъват менамояд ва он дар сурати ҳозир будани зиёда аз нисфи ҳайати умумии Шўро босалоҳият ҳисоб меёбад.

Шўрои Маҷлиси намоянданагон дар доираи салоҳияти худ қарор қабул мекунад. Қарори Шўрои Маҷлиси намоянданагон бо тарафдории аксарияти шумораи ҳайаташ қабул карда мешавад.

Қарорҳои Шўрои Маҷлиси намоянданагон, ки ба Конститутсия, қонунҳо ва қарорҳои Маҷлиси намоянданагон мухолифат менамоянд, Маҷлиси намоянданагон онҳоро бекор мекунад.

Моддаи 46.

Салоҳияти Шўрои Маҷлиси намоянданагон:

- 1) ташкили тайёрии ҷаласаҳои Маҷлиси намоянданагон ва банақшагирии корҳои марбут ба тартиб додани лоиҳаи қонунҳо;
- 2) баррасии масъалаҳои даъват намудани ҷаласаҳои ғайринавбатии Маҷлиси намоянданагон бо пешниҳоди Раиси Маҷлиси намоянданагон, кумитаҳо, комиссияҳои Маҷлиси намоянданагон, аз се як ҳиссаи шумораи умумии вакилони Маҷлиси намоянданагон;
- 3) таҳияи лоиҳаи рӯзнома ва тартиби кори ҷаласаҳои Маҷлиси намоянданагон;
- 4) ҳамоҳангсозии фаъолияти кумитаҳо ва комиссияҳои Маҷлиси намоянданагон;
- 5) муайян намудани кумитаи масъул оид ба омода кардани лоиҳаи қонун барои баррасӣ дар Маҷлиси намоянданагон, ки субъекти ҳуқуқи ташабbusи қонунгузорӣ пешниҳод кардааст. Фирристодани лоиҳаҳо барои баррасӣ ба кумитаҳои Маҷлиси намоянданагон, дар сурати зарурат ба дигар субъектои ҳуқуқи ташабbusи қонунгузорӣ ва муайян намудани мӯҳлати тайёр кардани хулоса, пешниҳоди тағириру иловаҳо ба лоиҳаи қонун ва дигар санадҳо;
- 6) фирристодани лоиҳаи қонун ва маводи ба он вобаста, ки кумитаи масъули Маҷлиси намоянданагон барои баррасии Маҷлиси намоянданагон тайёр кардааст, ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, вакилони Маҷлиси намоянданагон, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар субъектони ҳуқуқи ташабbusи қонунгузорӣ, ки ба Маҷлиси намоянданагон лоиҳаи қонуни мазкурро пешниҳод намудаанд, дар мӯҳлатҳои муқарраркардаи Дастури Маҷлиси намоянданагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- 7) таъмини баррасии пешакии лоиҳаи қонунҳо ва дигар санадҳо;
- 8) пас гардонидани лоиҳаи қонуни пешниҳодкардаи субъекти ҳуқуқи ташабbusи қонунгузорӣ дар сурати мухолифати он ба талаботи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои ҳуқуқии байнамилалие, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ" ва Дастури Маҷлиси намоянданагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон (*Қонуни конст. ҶТ 23.07.2016 № 1323*);
- 9) қабули қарор дар бораи муҳокимаи парламентӣ;
- 10) қабули қарори даҳлдор оид ба пешниҳоду эродҳои вакilon, ки дар ҷаласаҳои Маҷлиси намоянданагон изҳор шудаанд;
- 11) ба роҳ мондани ҳамкорӣ бо Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Шўрои он, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоти даҳлдор;
- 12) ташкили робитаҳои байнипарламентии Маҷлиси намоянданагон;
- 13) таъмини назорати ичрои қарорҳои Маҷлиси намоянданагон;
- 14) таъсис додани комиссияҳо вобаста ба масъалаҳое, ки ба салоҳияти онҳо доҳил мешаванд;
- 15) пешниҳод ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати сарфарозгардонии вакили Маҷлиси намоянданагон ва корманди Дастгоҳи Маҷлиси намоянданагон бо мукофоти давлатӣ, рутба ва унвони маҳсус;
- 16) татбиқи ваколатҳои дигар вобаста ба фаъолияти Маҷлиси намоянданагон, ки Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои ҳуқуқии байнамилалие, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, Қонуни конститутсионии мазкур, дигар қонунҳои конститутсионӣ, қонунҳо, Дастури ҷаласаҳои якҷояи Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намоянданагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Дастури Маҷлиси намоянданагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян намудаанд (*Қонуни конст. ҶТ 23.07.2016 № 1323*).

Шўрои Маҷлиси намоянданагон қарор қабул мекунад ва ба он Раиси Маҷлиси намоянданагон имзо мегузорад. Ҳангоми набудани Раиси Маҷлиси намоянданагон ба қарори Шўрои Маҷлиси намоянданагон раисикунандай ҷаласаи Шўрои Маҷлиси намоянданагон имзо мегузорад. Қарори Шўрои Маҷлиси намоянданагон ба кумитаҳо ва комиссияҳои Маҷлиси намоянданагон, Дастгоҳи Маҷлиси намоянданагон ва мақомоти даҳлдор фирристода мешавад.

Қарорҳои Шўрои Маҷлиси намоянданагон, ки ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои ҳуқуқии байнамилалие, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, қонунҳои конститутсионӣ, қонунҳо ва

қарорхой Мачлиси намояндагон мухолифат менамоянд, бо қарори Шүрои Мачлиси намояндагон ё қарори Мачлиси намояндагон бекор карда мешаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 29.12.2010 № 654, аз 23.07.2016 № 1323*).

Моддаи 47.

Мачлиси намояндагон кумитаю комиссияҳои дахлдори худро таъсис медиҳад (*Қонуни конст. ҚТ аз 23.07.2016 № 1323*).

Номгўй ва шумораи ҳайати кумитаю комиссияҳоро бо пешниҳоди Раиси Мачлиси намояндагон Мачлиси намояндагон муайян мекунад.

Вакили Мачлиси намояндагон узви танҳо як кумита ва дар як вақт метавонад узви комиссияи доимӣ ва ё муваққатии Мачлиси намояндагон интихоб шавад. Ҳангоми муайян кардани ҳайати шахсии кумитаю комиссияҳо розигии вакили Мачлиси намояндагон ба инобат гирифта мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.07.2010 № 622*).

Моддаи 48.

Ба ҳайати кумита ва комиссия Раиси Мачлиси намояндагон ва мувини якум ва мувинони ў интихоб шуда наметавонанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 17.05.2004 № 40*).

Моддаи 49.

Мачлиси намояндагон кумитаю комиссияҳоро дар ҳайати раисон ва аъзои кумитаю комиссияҳо интихоб мекунад (*Қонуни конст. ҚТ аз 06.10.2008 № 443*).

Раисони кумитаю комиссияҳоро Мачлиси намояндагон бо пешниҳоди Раиси Мачлиси намояндагон аз ҳисоби аъзои кумита ва комиссияҳои дахлдор бо овоздихии қушод бо тарафдории аксариати шумораи умумии вакилони Мачлиси намояндагон ба мӯҳлати салоҳияташ интихоб менамояд (*Қонуни конст. ҚТ аз 17.05.2004 № 40, аз 22.07.2013 № 1011*).

Кумитаю комиссияҳои Мачлиси намояндагон бо пешниҳоди раисони кумитаю комиссияҳо мувинони раис ва котибони кумитаю комиссияҳоро интихоб мекунанд.

Раисони кумитаю комиссияҳо бо пешниҳоди Раиси Мачлиси намояндагон бозхонд шуда метавонанд.

Раисони кумитаҳою комиссияҳои Мачлиси намояндагон ҳуқуқ доранд ба истеъло раванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 22.07.2013 № 1011*).

Моддаи 50.

Салоҳияти кумитаю комиссияҳои Мачлиси намояндагон, тартиби фаъолияти онҳо бо Дастури Мачлиси намояндагон муайян карда мешавад.

Моддаи 51.

Мачлиси намояндагон ҳангоми зарурат, барои ҳалли масъалаҳои мушаҳҳас комиссияҳои муваққатӣ таъсис медиҳад.

Салоҳият ва тартиби фаъолияти комиссияҳои муваққатиро Мачлиси намояндагон ҳангоми таъсис ёфтанашон муайян мекунад.

Моддаи 52.

Вакилони Мачлиси намояндагон барои изҳори дастаҷамъонаи ақидаҳои сиёсии худ, амалӣ гардонидани барномаҳо ва ҳадафҳои пешазинтихоботӣ ҳуқуқ доранд дар фраксияву гурӯҳҳо муттаҳид шаванд.

Вакили Мачлиси намояндагон метавонад танҳо аъзои як гурӯҳ ё як фраксия бошад.

Вакилони Мачлиси намояндагон новобаста ба иштирокашон дар фаъолияти ягон мақомоти Мачлиси намояндагон метавонанд аъзои фраксияву гурӯҳҳо бошанд.

Фраксияву гурӯҳҳои вакилони Мачлиси намояндагон мақомоти Мачлиси намояндагон намебошанд. Вакилони Мачлиси намояндагон ба ин фраксияву гурӯҳҳо озодона доҳил шуда, аз онҳо хориҷ мегарданд ва ҳангоми ба амал баровардани ваколатҳои вакилиашон ба қарорхой фраксияву гурӯҳҳои мазкур вобаста намебошанд.

Моддаи 53.

Фраксия ё гурӯҳ камаш аз панҷ вакили Маҷлиси намояндагон ташкил меёбад. Дар хусуси ташкил, ҳайат, ҳадафу вазифаҳои фраксия ё гурӯҳи вакилони Маҷлиси намояндагон ба Комиссияи назорати Дастур ва ташкили кори Маҷлиси намояндагон хаттӣ хабар дода, дигар вакилони Маҷлиси намояндагон низ воқиф гардонда мешаванд. Хабарномаро бояд роҳбари фраксия ё гурӯҳ имзо кунад.

БОБИ 5. ФАҶОЛИЯТИ ҚОНУНГУЗОРӢ

Моддаи 54.

Аъзои Маҷлиси миллӣ, вакили Маҷлиси намояндагон, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маҷлиси вакилони ҳалқи Вилояти Муҳтори Кӯҳистони Бадаҳшон ҳуқуқи ташабbusi қонунгузорӣ доранд (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*).

Ҳуқуқи ташабbusi қонунгузорӣ дар шакли пешниҳоди лоиҳai қонуни нави Ҷумҳурии Тоҷикистон, лоиҳai қонун дар бораи ворид намудани тафииру иловаҳо ба қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ё аз эътибор соқит донистани қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳамчунин дар шакли пешниҳоди хаттӣ дар бораи қабул кардани қонуни нави Ҷумҳурии Тоҷикистон ё ворид намудани тафииру иловаҳо ба қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон (таклифҳои қонунгузорӣ) амалӣ карда мешавад (*Қонуни конст. ҶТ аз 22.07.2013 № 1011*).

Моддаи 55.

Мақомоти давлатӣ, ҷамъиятӣ ва шаҳрвандоне, ки ҳуқуқи ташабbusi қонунгузорӣ надоранд, лоиҳai қонунҳо ё таклифҳои қонунгузориро метавонанд ба воситаи мақомоте, ки ҳуқуқи ташабbusi қонунгузорӣ доранд ё ба воситаи аъзои Маҷлиси миллӣ ва вакили Маҷлиси намояндагон ба Маҷлиси намояндагон пешниҳод намоянд.

Моддаи 56.

Лоиҳai қонунҳо ва таклифҳои қонунгузорӣ ба Маҷлиси намояндагон ба тариқи амалигардонии ҳуқуқи ташабbusi қонунгузорӣ пешниҳод мешаванд (*Қонуни конст. ҶТ аз 22.07.2013 № 1011*).

Лоиҳai қонунро дар бораи авф Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Маҷлиси намояндагон пешниҳод мекунад.

Лоиҳai қонунҳоро дар бораи бучет, оид ба муқаррар ва бекор кардани андоз Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Маҷлиси намояндагон пешниҳод менамояд (*Қонуни конст. ҶТ аз 22.07.2013 № 1011*).

Лоиҳai қонунҳо ва таклифҳои қонунгузории ба Маҷлиси намояндагон воридшударо Шӯрои Маҷлиси намояндагон ба кумитаю комиссияҳои даҳлдор ё дигар мақомот барои муҳокимаи пешакӣ, пешниҳоди хулоса ва таҳияи масъала ҷиҳати баррасӣ ба ҷаласаи Маҷлиси намояндагон мефиристад (*Қонуни конст. ҶТ аз 22.07.2013 № 1011*).

Моддаи 57.

Маҷлиси намояндагон лоиҳai қонунҳо ё таклифҳои қонунгузориро мутобиқи Конститутсия, ҳамин қонуни конститутсионӣ, қонунҳои дигари Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Дастури Маҷлиси намояндагон баррасӣ менамояд ва қарор қабул мекунад (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Моддаи 58.

Маҷлиси намояндагон ҳокимияти қонунгузориро амалӣ намуда, санадҳои меъёрии ҳуқуқии зеринро қабул мекунад:

- қонунҳои конститутсионӣ;
- кодексҳо;
- қонунҳо;
- қарорҳо (*Қонуни конст. ҶТ аз 22.07.2013 № 1011*).

Моддаи 59.

Қонунҳоро Маҷлиси намояндагон қабул менамояд. Қонун бо тарафдории аксарияти шумораи умумии вакilon қабул мегардад, агар тартиби дигарро Конститутсия муқаррар накарда бошад.

Қонунхое, ки Маҷлиси намояндагон қабул намудааст, ба Маҷлиси миллӣ пешниҳод мешаванд, ба истиснои қонунҳо дар бораи буҷети давлатӣ ва авф. Қонунҳо дар бораи буҷети давлатӣ ва авф танҳо аз ҷониби Маҷлиси намояндагон қабул карда мешаванд (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40, аз 22.07.2013 № 1011*).

Маҷлиси миллӣ қонунро бо тарафдории аксарияти шумораи умумии аъзои худ ҷонибдорӣ мекунад. Дар мавриди дастгирӣ наёфтани қонун аз ҷониби Маҷлиси миллӣ қонун такроран дар Маҷлиси намояндагон баррасӣ мешавад.

Дар сурати бо қарори Маҷлиси миллӣ норозӣ будани Маҷлиси намояндагон, қонун ҳамон вақт қабулшуда ҳисоб мешавад, ки агар Маҷлиси намояндагон онро такроран бо тарафдории на камтар аз се ду ҳиссаи шумораи умумии вакилон тасдиқ намояд.

Моддаи 60.

Қонунҳои конститутсионӣ оид ба масъалаҳое қабул мешаванд, ки Конститутсия муайян намудааст. Қонунҳои конститутсионӣ бо тарафдории на камтар аз се ду ҳиссаи шумораи умумии вакилони Маҷлиси намояндагон қабул мегарданд ва Маҷлиси миллӣ бо тарафдории на камтар аз се ду ҳиссаи аъзои худ ҷонибдорӣ мекунад.

Дар сурати бо қарори Маҷлиси миллӣ норозӣ будани Маҷлиси намояндагон, қонуни конститутсионӣ ҳамон вақт қабул шуда ҳисоб мешавад, ки агар Маҷлиси намояндагон онро такроран ба тарафдории на камтар аз чор се ҳиссаи шумораи умумии вакилон тасдиқ намояд (*Қонуни конст. ҶТ аз 23.07.2016 № 1323*).

Моддаи 61.

Тағсири Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистонро Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон бо тартибе, ки барои қонунҳои конститутсионӣ муқаррар шудааст баррасӣ намуда, дар шакли қонуни конститутсионӣ қабул ва ҷонибдорӣ мекунанд (*Қонуни конст. ҶТ аз 22.07.2013 № 1011, аз 23.07.2016 № 1323*).

Моддаи 62.

Қонунҳои қабулнамудаи Маҷлиси намояндагон ва ҷонибдорикардаи Маҷлиси миллӣ дар давоми як ҳафта барои имзо ва интишор ба Президент фиристода мешаванд.

Агар Президент бо қонун ё қисми он розӣ набошад, қонунро дар давоми понздаҳ рӯз бо далелу эродҳо ба Маҷлиси намояндагон бармегардонад (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон бо тартиби муқарраркардаи Конститутсия қонуни мазкурро такроран баррасӣ менамоянд. Дар сурати баррасии тақрорӣ қонун дар матни пештар қабулшудааш бо аксарияти аз се ду ҳиссаи шумораи умумии аъзои Маҷлиси миллӣ ва вакилони Маҷлиси намояндагон дастгирӣ ёбад. Президент дар муддати даҳ рӯз ба қонун имзо мегузорад ва онро интишор менамояд.

Ҳангоми баррасии қонуни аз тарафи Президент баргардонидашуда, ки онро пештар Маҷлиси намояндагон бо аз се ду ҳиссаи овозҳо қабул намуда буд, Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон қонунро тақроран бо аксарияти на камтар аз се ду ҳиссаи овозҳо тарафдорӣ мекунанд.

Агар Президент Қонуни конститутсиониро баргардонад, Маҷлиси намояндагон ва Маҷлиси миллӣ бо тартиби муқарраркардаи Конститутсия қонуни мазкурро тақроран баррасӣ менамоянд. Дар сурати баррасии тақрорӣ қонуни конститутсионӣ дар матни пештар қабулшудааш бо аксарияти аз чор се ҳиссаи шумораи умумии аъзои Маҷлиси миллӣ ва вакилони Маҷлиси намояндагон тасдиқ шавад, Президент дар муддати даҳ рӯз ба қонуни конститутсионӣ имзо мегузорад ва онро интишор менамояд.

БОБИ 6. ТАЪМИНИ ФАЪОЛИЯТИ МАҶЛИСИ МИЛЛӢ, МАҶЛИСИ НАМОЯНДАГОНИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 63.

Хизматрасонии иттилоотӣ, ташкилио техниکӣ ва хизматрасонии дигари Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон ва мақомоти онҳо, аъзои Маҷлиси миллӣ ва вакилони Маҷлиси намояндагонро Дастигоҳи Маҷлиси миллӣ ва Дастигоҳи Маҷлиси намояндагон таъмин менамоянд (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Дастигоҳи Маҷлиси миллӣ ва Дастигоҳи Маҷлиси намояндагон шахсони ҳуқуқӣ, мақомоти кории Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон мебошанд. Низомномаи Дастигоҳ ва соҳтори он, рӯйхати

кормандони онро мувофиқан Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон тасдиқ менамоянд (*Қонуни конст. ҶТ аз 23.07.2016 № 1323*).

Роҳбарони Дастгоҳҳо дар ичлосияи Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон мутаносибан бо пешниҳоди Раиси Маҷлиси миллӣ ва Раиси Маҷлиси намояндагон таъин карда мешаванд (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Муносибатҳои меҳнатии кормандони Дастгоҳи Маҷлиси миллӣ ва Дастгоҳи Маҷлиси намояндагон ба муддати салоҳияти Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон вобастагӣ надорад (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Моддаи 64.

Фаъолияти моддию техниқӣ ва дигар фаъолияти Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон, аз ҷумла ҳарочоти вобаста ба узвияти онҳо дар Созмонҳои байналмиллалӣ ва минтақавии парламентӣ аз ҳисоби буҷети ҷумҳурӣ таъмин карда мешавад.

Сметаи ҳарочоти фаъолияти Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон, мақомоти онҳо, аъзои Маҷлиси миллӣ ва вакiloni Маҷлиси намояндагонро мутаносибан Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон тасдиқ менамоянд ва он дар буҷети ҷумҳурӣ алоҳида сабт мешавад (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*).

Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон соҳиби молу мулке мебошанд, ки дар тавозуни Дастгоҳи Маҷлиси миллӣ ва Дастгоҳи Маҷлиси намояндагон ва баҳшҳои тобеи онҳоанд ва аз ин молу мулк истифода мебаранд ва ба он ихтиёрдорӣ мекунанд (*Қонуни конст. ҶТ аз 22.07.2013 № 1011*).

Моддаи 65.

Узви Маҷлиси миллӣ ва вакили Маҷлиси намояндагон шаҳодатнома ва нишони сарисинагии узви Маҷлиси миллӣ ва вакили Маҷлиси намояндагон доранд, ки аз онҳо дар давоми мӯҳлати ваколатҳояшон истифода мекунанд (*Қонуни конст. ҶТ аз 22.07.2013 № 1011*).

Моддаи 66.

Ҳарочоти вобаста ба иҷрои фаъолият ва кафолатҳои иҷтимоӣ аъзои Маҷлиси миллӣ ва вакiloni Маҷлиси намояндагон бо тартиби муқарраргардида аз ҳисоби Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон пардохта мешавад.

Моддаи 67.

хориҷ карда шуда (*Қонуни конст. ҶТ аз 18.07.2017 № 1453*)

Моддаи 68.

Raиси Маҷлиси миллӣ ва Raиси Маҷлиси намояндагон ба таъминот ва хизматрасонии зайлӣ давлатӣ ҳукуқ доранд (*Қонуни конст. ҶТ аз 22.07.2013 № 1011*):

- ба манзилгоҳи хизматӣ;
- ба нақлиети маҳсус;
- ба муҳофизин;
- ба ҳарочот ҷиҳати мақсадҳои намояндагӣ дар доҳили мамлакат;
- ба ҳарочоти вобаста ба сафари давлатҳои хориҷӣ мутобиқи меъёрҳои байналмиллалӣ (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*);
- ба хизматрасонии маҳсуси тиббӣ ва санаторио курортӣ (*Қонуни конст. ҶТ аз 06.10.2008 № 443*);
- ба суғуртai давлатӣ.

Барои Raиси Маҷлиси Олии даъвати якум, Raиси Маҷлиси миллӣ ва Raиси Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон баъд аз анҷоми мӯҳлати ваколат, дар сурати ба истеъроҳаи рафтани ё аз нав вакил интихоб шудан:

саффи назар аз синну сол ба андозаи навад фоизи музди кори Raиси фаъолияткунандай Маҷлиси намояндагон бо дарназардошти иловапулиро нафақа муқаррар карда мешавад (*Қонуни конст. ҶТ аз 17.05.2004 № 40*);

бо манзилгоҳи хизматӣ;

бо хизматрасонии махсуси тиббӣ ва санаторио курортӣ онҳо ва аъзои оилаашон (*Қонуни конст. ҶТаз 06.10.2008 № 443*);

бо ҳуқуқи истифода кардан аз нақлиёти автомобилии хизматӣ;

бо муҳофизин таъмин карда мешаванд.

Дигар шароити таъминот, хизматрасонӣ ва ҳифзи Раиси Маҷлиси Олии даъвати якум, Раиси Маҷлиси миллӣ ва Раиси Маҷлиси намояндагон бо қарори Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон муқаррар карда мешаванд.

Моддаи 69.

Қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, қарорҳои Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон ба аъзои Маҷлиси миллӣ ва вакилони Маҷлиси намояндагон метавонанд дигар имтиёзҳои иловагӣ ва кафолати иҷрои онҳоро муқаррар намоянӣ (*Қонуни конст. ҶТаз 06.10.2008 № 443*).

Моддаи 70.

Аз рӯзи мавриди амал қарор додани Қонуни конститутсионии мазкур Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон" (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с.1995, № 21, м. 221, с.1996, № 3, м. 50, с.1997, № 9, м. 110, с.1998, № 10, м.115) аз эътибор соқит дониста шавад (*Қонуни конст. ҶТаз 23.07.2016 № 1323*).

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон

Э. РАҲМОНОВ

ш. Душанбе

19 апрели соли 2000 № 1

ҚАРОРИ МАҶЛИСИ НАМОЯНДАГОНИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Оиди мавриди амал қарор додани Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон"

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон" пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

2. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарори худро ба қонуни мазкур мутобиқ гардонад.

Раиси

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон С. ХАЙРУЛЛОЕВ

ш. Душанбе, 10 апрели соли 2000 № 42

ҚАРОРИ МАҶЛИСИ МИЛЛИИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Оиди Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон"

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон"-ро баррасӣ намуда, қарор мекунад:

Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон" ҷонибдорӣ карда шавад.

Раиси

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон М.УБАЙДУЛЛОЕВ

ш. Душанбе, 19 апрели соли 2000 № 25